

ΠΟΛΑ ΜΑΚΛΕΪΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΟΥ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ
ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΜΕ
ΤΟΝ ΧΕΜΙΝΓΟΥΕΪ

ΣΕ ΓΗ ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Σε γη και ουρανό**
Από τις Εκδόσεις Ballantine Books, Νέα Υόρκη 2016
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Circling the Sun
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Paula McLain
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Φωτεινή Πίπη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασσιπίδης
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Laura Klynstra
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Paula McLain, 2015
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Ilna Simeonova/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3742-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3743-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 Publishers since 1979

Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΠΟΛΑ ΜΑΚΛΕΪΝ

ΣΕ ΓΗ
ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΟ

Μετάφραση: Φωτεινή Πίπη

Στο παρόν ιστορικό μυθιστόρημα αναφέρονται γνωστά ιστορικά και δημόσια πρόσωπα. Όλα τα περιστατικά και οι διάλογοι είναι προϊόν της φαντασίας της συγγραφέως και δεν πρέπει να εκληφθούν ως πραγματικά συμβάντα. Όπου αναφέρονται υπαρκτά ιστορικά ή δημόσια πρόσωπα, οι περιστάσεις, τα συμβάντα και οι διάλογοι που αφορούν σε αυτά τα πρόσωπα είναι προϊόν μυθοπλασίας και δεν αλλοιώνουν την απολύτως μυθοπλαστική φύση του μυθιστορήματος. Η κατά οιονδήποτε τρόπο ομοιότητα με υπαρκτά πρόσωπα, εν ζωή ή μη, είναι εντελώς συμπτωματική.

*Στην οικογένειά μου
–με απεριόριστη αγάπη και ευγνωμοσύνη–*

*και στη Λέτι Αν Κριστόφερσεν
που υπήρξε η δική μου λαίδη Ντι*

«Έμαθα να παρατηρώ, να εναποθέτω την εμπιστοσύνη μου σε χέρια άλλα από τα δικά μου. Και έμαθα να περιπλανιέμαι. Έμαθα αυτό που πρέπει να ξέρει κάθε ονειροπόλο παιδί – ότι κανένας ορίζοντας δεν είναι τόσο μακριά ώστε να μην μπορείς να πας πάνω ή πέρα από αυτόν. Αυτά τα έμαθα μονομιάς. Τα περισσότερα όμως κόπιασα για να τα μάθω».

Μπέριλ Μάρκαμ, *West with the Night*

«Πρέπει να αφήσουμε το αποτύπωμά μας στη ζωή όσο ακόμη περνάει από το χέρι μας».

Κάρεν Μπλίξεν

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

4 Σεπτεμβρίου 1936
Άμπιγκντον, Αγγλία

Το Βέγκα Γκαλ* είναι ιριδιζόν μπλε με ασημένια φτερά, πιο
εξαίσιο απ' οποιοδήποτε πετούμενο έχω δει ποτέ μου και
ολοδικό μου για να το πετάξω. Λέγεται *Αγγελιαφόρος* και σχε-
διάστηκε και κατασκευάστηκε με μεγάλη φροντίδα και επιδε-
ξιότητα, ώστε να κάνει αυτό που κανονικά θα έπρεπε να είναι
αδύνατο –να διασχίσει έναν ωκεανό με ένα γενναίο άλμα, πέ-
ντε χιλιάδες οχτακόσια χιλιόμετρα μες στη μαυρίλα και στο τί-
ποτα– παίρνοντας μαζί του κι εμένα.

Έχει σουρουπώσει όταν επιβιβάζομαι. Καταιγίδες δέρονουν
εδώ και μέρες το αεροδρόμιο και το μόνο φως που υπάρχει τώ-
ρα είναι λιγοστό και ξέθωρο. Η βροχή πάνω στα φτερά του
Γκαλ ακούγεται σαν τυμπανοκρουσία και ο άνεμος πλαγιοκο-
πεί το αεροσκάφος, ωστόσο μου είπαν πως ο καιρός σήμερα εί-
ναι καλύτερος απ' ό,τι θα κάνει όλο τον μήνα. Εμένα δε με απα-
σχολεί τόσο ο καιρός όσο το βάρος. Το Γκαλ έχει διαμορφω-
θεί με τροποποιημένο σύστημα προσγείωσης, ώστε να αντέχει
το επιπλέον καύσιμο και λάδι. Οι πρόσθετες δεξαμενές έχουν
τοποθετηθεί κάτω από τα φτερά και στην καμπίνα των επιβα-

---

* Αεροσκάφος Percival P.10 Vega Gull. (Σ.τ.Μ.)

τών, όπου σχηματίζουν ένα στενό τείχος γύρω από το κάθισμά μου, με στρόφιγγες που μπορώ να φτάσω με δύο δάχτυλα, για να αλλάξω παροχή από τη μια δεξαμενή στην άλλη εν πτήσει. Οι οδηγίες που έχω είναι να αφήνω πρώτα τη μία δεξαμενή να στραγγίξει και να κλείνω τη στρόφιγγα παροχής της πριν ανοίξω την άλλη, ώστε να μην πάρουν αέρα οι σωλήνες. Ο κινητήρας ίσως σταματήσει για λίγα δευτερόλεπτα, αλλά θα επανεκκινήσει. Πρέπει να βασιστώ σ' αυτό. Πρέπει να βασιστώ και σε ένα σωρό άλλα πράγματα.

Ολόκληρος ο διάδρομος είναι διάσπαρτος με νερόλακκους σε μέγεθος μικρών λιμνών, με ταραγμένη, αφρισμένη επιφάνεια. Φυσούν αδιάκοπα δυνατοί μετωπικοί άνεμοι και ο ουρανός είναι γεμάτος χαμηλά απειλητικά σύννεφα. Έχουν συγκεντρωθεί μερικοί δημοσιογράφοι και φίλοι για να παρακολουθήσουν την απογείωσή μου, όμως η διάθεση που επικρατεί είναι αναντίρρητα δυσοίωνη. Όλοι όσοι γνωρίζουν την πραγματική φύση του επικείμενου εγχειρήματός μου έχουν προσπαθήσει να με μεταπείσουν. Όχι σήμερα. Όχι φέτος. Το ρεκόρ θα περιμένει ώσπου να φτιάξει ο καιρός – όμως εγώ έχω καλύψει ήδη πάρα πολύ δρόμο, για να τα παρατήσω τώρα. Αποθηκεύω σε ασφαλές μέρος το καλάθάκι με το φαγητό μου, χώνω το φλασκί με το μπράντι στην κωλότσεπη της στολής μου και σφηνώνομαι στο πιλοτήριο που με τυλίγει θαλπερά σαν επιδερμίδα. Φορώ ένα ρολόι δανεικό από τον Τζιμ Μόλισον, τον μόνο πιλότο που επιχείρησε τον συγκεκριμένο άθλο και επέζησε. Έχω έναν χάρτη που καταγράφει τη διαδρομή μου πάνω από τον Ατλαντικό, από το Άμπινγκτον στη Νέα Υόρκη, κάθε εκατοστό του παγωμένου σώματος νερού πάνω από το οποίο θα ίπταμαι, όμως δεν καταγράφει το αίσθημα κενού ούτε τη μοναξιά ούτε τον φόβο. Κι όμως είναι κι αυτά εξίσου αληθινά όσο οτιδήποτε άλλο. Κι εγώ πρέπει να πετάξω και ανάμεσά τους, να πετάξω από μέσα τους, μέσα από τη ναυτία της βύθισης και των «κενών αέρος» που προκαλούν, γιατί είναι αδύνατο να χαράξεις πορεία που να παρακάμπτει ό,τι φοβάσαι. Δεν μπορείς να ξεφύγεις από κανέ-

να κομμάτι του εαυτού σου, και ευτυχώς που δεν μπορείς. Μερικές φορές σκέφτομαι πως μόνο οι προκλήσεις μάς ακονίζουν, μας αλλάζουν – χίλια εξακόσια μέτρα διάδρομος απογείωσης και οχτακόσια εξήντα κιλά καύσιμα. Σμήνη από μαύρα σύννεφα σε κάθε γωνιά του ουρανού και το φως να ξεθωριάζει λεπτό το λεπτό. Θα ήταν αδύνατο να κάνω οτιδήποτε από αυτά και να μείνω ίδια.

Σταθεροποιώ τη θέση μου και γέρνω πάνω από το χειριστήριο μου. Προσπερνώ βρυχώμενη τους παρατηρητές με τις φωτογραφικές μηχανές τους και τους σημαντήρες που οδηγούν ως τη μία και μοναδική κόκκινη σημαία, που σηματοδοτεί το σημείο από το οποίο δεν υπάρχει επιστροφή. Έχω χίλια εξακόσια μέτρα διαδρόμου, ούτε εκατοστό παραπάνω. Και φυσικά υπάρχει πιθανότητα να μην τα καταφέρει ο *Αγγελιαφόρος*. Έπειτα από όλο αυτό τον σχεδιασμό και τη φροντίδα και τη δουλειά και την επιστράτευση θάρρους, υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα το Γκαλ να παραμείνει κολλημένο στη γη, σαν ελέφαντας παρά σαν πεταλούδα, κι εγώ να αποτύχω πριν καν ξεκινήσω. Όχι όμως προτού δώσω τούτη τη στιγμή ό,τι έχω και δεν έχω.

Έπειτα από εκατόν πενήντα μέτρα διαδρόμου, η ουρά σηκώνεται, βαριά κι ασήκωτη. Ανεβάζω στροφές νιώθοντας την αντίσταση της βαρύτητας, το τεράστιο βάρος του αεροσκάφους, νιώθοντας παρά διακρίνοντας την κόκκινη σημαία στο τέρμα του διαδρόμου να πλησιάζει. Τότε ζωντανεύουν επιτέλους το πηδάλιο διεύθυνσης και το πηδάλιο ανόδου-καθόδου, ανασηκώνεται το ρύγχος του και το Γκαλ απογειώνεται ολόγεια σαν βέλος. Πεταλούδα τελικά. Ανεβαίνουμε στον ουρανό που σκοτεινιάζει και στη βροχή που πέφτει πάνω στα πράσινα και γκριζα νταμάκια της γης του Σουίντον. Μπροστά μας απλώνεται η Ιρλανδική Θάλασσα, όλο αυτό το κατασκότεινο νερό, έτοιμο να γραπώσει και να σταματήσει την καρδιά μου. Η θαμπή μαρμαρυγή του Κορκ. Ο πελώριος σκοτεινός όγκος της Θάλασσας του Λαμπραντόρ. Ο συνεχής λυγμός του κινητήρα που κάνει τη δουλειά για την οποία κατασκευάστηκε.

Με το ρύγχος του αεροπλάνου μου να αναπηδά, πιλοτάρω σταθερά και δυνατά μέσα από τις ψιχάλες, ορμώντας μες στις αναταράξεις του αντίξοου καιρού. Έχω στα χέρια μου το ένστικτο του πιλότου, όπως και την πρακτική δουλειά της πτήσης, κι έπειτα υπάρχει κι αυτό το πιο μυστηριώδες και ουσιώδες, το γεγονός πως είμαι και ήμουν ανέκαθεν προορισμένη να το κάνω, να κεντήσω το όνομά μου στους αιθέρες με αυτό τον έλικα, με αυτά τα φτερά από στεγανοποιημένο λινό πανί, τριάντα έξι ώρες στα τυφλά.

Ήταν πριν από δυο χρόνια όταν πρωτοαναφέρθηκε ετούτη η πρόκληση μέσα στο θορυβώδες μπαρ Λευκός Ρινόκερος στο Νιέρι. Στο πιάτο μου υπήρχαν τουρνεντό από μοσχαρίσια φιλέτα με κόκκους πιπεριού, βλαστάρια μπλανσαρισμένων σπαραγγιών, καθένα τους τόσο λεπτό όσο το μικρό μου δαχτυλάκι, και σε όλα τα ποτήρια βαθυκόκκινο κρασί. Και τότε έπεσε στο τραπέζι σαν επιδόρπιο η πρόκληση από τον Τζέι Σι Κάριμπερι. *Κανείς δεν έχει καταφέρει να πετάξει σόλο πάνω από τον Ατλαντικό από αυτή την πλευρά, από την Αγγλία προς την Αμερική, ούτε άντρας ούτε γυναίκα. Τι λες, Μπέριλ;*

Δύο χρόνια νωρίτερα, ο Μόλισον είχε αποτύχει σε ένα παρόμοιο τόλμημα και κανείς δεν είχε προχωρήσει πολύ πέρα από το να φανταστεί το αεροπλάνο που θα μπορούσε να καλύψει αυτή την απόσταση, όμως ο Τζέι Σι είχε περισσότερα χρήματα απ' όσα θα μπορούσε να ξοδέψει ποτέ και τη φλόγα ενός Μαγγελάνου ή ενός Πίρι*. Υπήρχε λοιπόν ο απέραντος ωκεανός, χιλιάδες χιλιόμετρα παγωμένου παρθένου αέρα, μια ξεκάθαρη νέα υπέρβαση οριών, αλλά δεν υπήρχε αεροπλάνο. *Θέλεις να δοκιμάσεις;*

Τα μάτια του Τζέι Σι ήταν σαν αχάτες. Τα έβλεπα να λαμπυρίζουν και σκεφτόμουν πως η όμορφη γυναίκα του, η Μάια, θα έπρεπε να είναι εκεί, ντυμένη στα λευκά μεταξωτά και με τέ-

---

* Εννοεί τον Αμερικανό εξερευνητή Robert Edwin Peary Sr. (Σ.τ.Μ.)

λεια κυματιστή κόμμωση, όμως είχε πεθάνει πριν από χρόνια σε ένα απλό μάθημα χειρισμού αεροπλάνου κοντά στο Ναϊρόμπι, μια μέρα χωρίς άνεμο ή άσχημο καιρό. Ήταν η πρώτη αεροπορική τραγωδία που είχε συμβεί στον κύκλο μας αλλά όχι και η τελευταία. Πολλά ακόμη αγαπημένα φαντάσματα εξέπεμπαν το φως τους από το παρελθόν, μικρές λάμπες που παιχνίδιζαν στα χεῖλη των ποτηριών μας, θυμίζοντάς μας πόσο παρόλογοι και πόσο υπέροχοι άνθρωποι υπήρξαν. Δε χρειαζόμουν υπενθυμίσεις. Δεν είχα ξεχάσει ποτέ εκείνα τα φαντάσματα, ούτε για μια στιγμή – και για κάποιο λόγο, όταν αντίκρισα το βλέμμα του Τζέι Σι, ένιωσα έτοιμη να τα τραβήξω ακόμη πιο κοντά μου. *Ναι*, είπα, και μετά το ξαναείπα.

Σε πολύ λίγη ώρα σβήνουν και τα τελευταία ίχνη φωτός από τις τραχιές άκρες του ορίζοντα και μένει μόνο η βροχή και η μυρωδιά της βενζίνης. Πετάω στα δύο χιλιάδες πόδια πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, όπου θα παραμείνω για σχεδόν δύο ημέρες. Πυκνά σύννεφα έχουν καταπιεί το φεγγάρι και τα αστέρια – το σκοτάδι είναι τόσο απόλυτο, που δεν μπορώ παρά να πετώ με τα όργανα, ανοιγοκλείνοντας τα μάτια μου για να αποδιώξω την κόπωση και να διακρίνω τα αμυδρά φωτισμένα καντράν. Δεν έχω ασύρματο, έτσι βρίσκω παρήγορο τον ήχο και την ισχύ του κινητήρα μου και τον άνεμο που φυσάει κόντρα στο ρύγχος μου με σαράντα κόμβους την ώρα. Παρήγορος και καταπραϋντικός είναι κι ο παφλασμός της βενζίνης στις δεξαμενές, αλλά ύστερα από τέσσερις ώρες πτήσης ο κινητήρας αρχίζει ξαφνικά να χάνει ισχύ. Σφυρίζει και φτύνει και μετά σταματά. Σιωπή. Το αεροσκάφος αρχίζει να χάνει ύψος γρήγορα και η βελόνα του αλτίμετρου να στροβιλίζεται με αστραπιαία ταχύτητα. Σχεδόν με υπνωτίζει, όμως τα χέρια μου ξέρουν τι να κάνουν ακόμη κι όταν το μυαλό μου μένει μουνδιασμένο και ακίνητο. Το μόνο που έχω να κάνω είναι να φτάσω τον διακόπτη και να αλλάξω ντεπόζιτο. Ο κινητήρας θα επανεκκινήσει. Σίγουρα. Σταθεροποιώ το χέρι μου και καθοδηγώ τα δάχτυλά μου για να

βρουν τον ασημένιο διακόπτη. Όταν τον βρίσκω, ακούγεται ένα καθησυχαστικό κλικ, όμως ο κινητήρας δεν παίρνει μπρος. Το Γκαλ συνεχίζει να χάνει ύψος, χίλια εκατό πόδια, μετά οκτακόσια πόδια. Ακόμη πιο χαμηλά. Τα σύννεφα γύρω μου ανοίγουν για λίγο και βλέπω από κάτω τρομακτικές αναλαμπές νερού και αφρού. Τα κύματα υψώνονται προς το μέρος μου και ο απύθμενος ουρανός με σπρώχνει προς τα κάτω. Γυρνά και πάλι τον διακόπτη, προσπαθώντας να μην αρχίσω να τρέμω ή να πανικοβληθώ. Έχω προετοιμαστεί για τα πάντα όσο καλύτερα μπορούσα, όμως μπορεί κανείς ποτέ να είναι πραγματικά έτοιμος να πεθάνει; Ήταν η Μάια, όταν είδε το έδαφος να έρχεται καταπάνω της; Ή μήπως ήταν ο Ντένις, εκείνη την αποφράδα μέσα πάνω από το Βόι;

Ένας κεραυνός βροντάει κοντά στο αριστερό φτερό μου, λαμπερός σαν τα χριστουγεννιάτικα στολίδια, ηλεκτριάζει τον αέρα – και ξαφνικά έχω την αίσθηση πως όλα αυτά έχουν ξανασυμβεί, ίσως πολλές φορές στο παρελθόν. Ίσως ήμουν ανέκαθεν εδώ, να βουτάω με το κεφάλι προς τον εαυτό μου. Από κάτω μου σαλεύει το άσπλαχνο νερό, έτοιμο να με καταπιεί, όμως εγώ σκέφτομαι την Κέννα. Τη δική μου κοιλάδα του Μεγάλου Ρήγματος – το Λόνγκκονοτ και το οδοντωτό χείλος του κρατήρα Μενενγκάι. Τη λίμνη Νακούρου με την αστραφτερή ροζ σάρκα των φλαμίνγκο, τα ψηλά και χαμηλά βάραθρα, το Κίκοπει και το Μόλο, το Νιόρο και το γυαλιστερό γκαζόν στη Λέσχη Μουτέιγκα. Εκεί μου φαίνεται πως κατευθύνομαι, παρότι ξέρω πως αυτό είναι αδύνατο – λες και ο έλικας πετσοκόβει τα χρόνια, πηγαίνοντάς με πίσω και συνάμα ατελείωτα μπροστά, ελευθερώνοντάς με.

Ω, σκέφτομαι καθώς πέφτω σαν βολίδα μέσα στο σκοτάδι, χωρίς να βλέπω τίποτε άλλο γύρω μου. *Κάπου θα έστριψα φαίνεται και γυρίζω στην πατρίδα μου.*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Πριν η Κένυα γίνει η Κένυα, όταν ήταν εκατομμυρίων ετών κι όμως κατά κάποιο τρόπο νέα, το όνομα αυτό ανήκε μόνο στο μεγαλοπρεπέστερο βουνό μας. Το βουνό που φαινόταν από τη φάρμα μας στο Νιόρο, στο Βρετανικό Προτεκτοράτο της Ανατολικής Αφρικής – προξείχε αιχμηρό στο μακρινότερο άκρο μιας αχανούς χρυσαφένιας πεδιάδας, η κορυφή του γλασαρισμένη με πάγο που δεν έλιωνε ποτέ εντελώς. Πίσω μας, το δάσος Μάου φέγγιζε γαλάζιο από το λεπτό πέπλο της αχλής. Μπροστά μας, η κοιλάδα Ρονγκάι κατηφόριζε ως πέρα, οριοθετημένη από τη μια πλευρά από τον αλλόκοτο ψηλό κρατήρα Με-νεγκάι, που οι αυτόχθονες αποκαλούσαν Όρος του Θεού, και από την άλλη από τη μακρινή οροσειρά Αμπερντέαρ, καμπυλωτούς γκριζογάλανους λόφους που το δειλινό φάνταζαν σταχτιοί και μοβ, πριν εξαχνωθούν στον νυχτερινό ουρανό.

Όταν πρωτοήρθαμε εδώ, το 1904, η φάρμα δεν ήταν παρά έξι χιλιάδες στρέμματα παρθένας φύσης, με τρεις καλύβες μέσα, στραπατσαρισμένες από τα καιρικά φαινόμενα.

«Αυτό;» είπε η μητέρα μου, ο αέρας γύρω της να μουρμουρίζει και να σαλαγά σαν να ήταν ζωντανός. «Πούλησες τα πάντα γι' αυτό;»

«Άλλοι αγρότες τα καταφέρνουν σε πιο αντίξοα μέρη, Κλάρα», της είπε ο πατέρας μου.

«Εσύ δεν είσαι αγρότης, Τσαρλς!» έφτυσε εκείνη τις λέξεις και ύστερα ξέσπασε σε κλάματα.

Για την ακρίβεια, ο πατέρας μου ήταν αλογοτάρως. Ήξερε από υπερπήδηση εμποδίων και από κνήγι αλεπούς και ήξερε τα γαλήνια δρομάκια και τις βατουλιές του Ράτλαντ. Είχε δει όμως φέιγ βολάν που διαφήμιζαν την πώληση φτηνής γης σε υπερπόντια εδάφη της αυτοκρατορίας και του είχε καρφωθεί στο μυαλό μια ιδέα. Έτσι φύγαμε από το Ουέστφιλντ Χάους, το σπίτι όπου είχα γεννηθεί, και ταξιδέψαμε επτά χιλιάδες μίλια με το πλοίο, περνώντας από την Τύνιδα και την Τρίπολη και το Σουέζ, με τα κύματα να καταπίνουν τον ουρανό σαν τεράστια γκριζα βουνά. Ύστερα διαπλεύσαμε τον διάυλο Κιλιντίνι στο λιμάνι της Μομπάσα, που μύριζε αψιά μπαχαρικά και λιαστά ψάρια, κι από εκεί πήραμε τον φιδωτό σιδηρόδρομο για το Ναϊρόμπι, με τα παράθυρα να ξεχειλίζουν κόκκινη σκόνη. Ρουφούσα τα πάντα με τα μάτια μου, με έναν ενθουσιασμό που δε θυμόμουν να είχα ξαναανιώσει ποτέ πριν. Ό,τι κι αν ήταν αυτό το μέρος, δεν έμοιαζε με τίποτε άλλο πουθενά αλλού στον κόσμο.

Εγκατασταθήκαμε και πέσαμε με τα μούτρα στη δουλειά, προκειμένου να κάνουμε βιώσιμη την κατάστασή μας, εμείς να αντιπαλεύουμε την άγρια φύση κι αυτή να αντιπαλεύει εμάς με όλες της τις δυνάμεις. Το οικόπεδό μας δεν είχε ορατά όρια ή φράχτες και οι καλύβες μας δεν είχαν κανονικές πόρτες. Ασπρόμαυρες μαϊμούδες με μεταξένιο τρίχωμα τρύπωναν μέσα από τα τσουβάλια που κάλυπταν τα παράθυρά μας. Οι υδραυλικές εγκαταστάσεις ήταν πράγμα ανήκουστο. Όταν σε καλούσε η φύση, έβγαινες έξω στη νύχτα, ανάμεσα σε ένα σωρό πλάσματα που καρδακούσαν, και κρεμούσες τα οπίσθιά σου πάνω από μια τρύπα στο έδαφος, σφυρίζοντας για να ξεγελάσεις τον φόβο σου.

Έντεκα χιλιόμετρα λόχμες μάς χώριζαν από τους κοντινότερους λευκούς γείτονές μας, τη λαίδη και τον λόρδο Ντέλαμφο. Ήταν βαρόνος και βαρόνη, αλλά οι τίτλοι τους δεν τους είχαν γλιτώσει από το να κοιμούνται σε ροντάβελ, τις χαρακτηριστικές αφρικάνικες καλύβες από λάσπη και άχυρο. Η λαίδη Ντι είχε πάντα ένα γεμισμένο περιστρόφο κάτω από το μαξιλάρι της και συμβούλεψε τη μητέρα μου να κάνει το ίδιο – εκείνη όμως

δεν το έκανε. Δεν ήθελε να πυροβολεί ούτε φίδια ούτε το βραδινό της. Δεν ήθελε να κουβαλάει νερό από χιλιόμετρα μακριά για να κάνει ένα μπάνιο της προκοπής, ούτε να ζει χωρίς καμία συντροφιά για μήνες ολόκληρους. Δεν υπήρχε κοινωνία. Δεν υπήρχε τρόπος να κρατάει τα χέρια της καθαρά. Η ζωή αυτή παραήταν δύσκολη.

Έπειτα από δύο χρόνια η μητέρα μου έκλεισε τα εισιτήρια της επιστροφής της στην Αγγλία. Ο μεγαλύτερος αδελφός μου, ο Ντίκι, θα πήγαινε μαζί της, καθώς η υγεία του ήταν πάντα εύθραυστη και δε θα άντεχε για πολύ ακόμη στην Αφρική. Δεν είχα κλείσει ούτε τα πέντε όταν επιβιβάστηκαν στο τρένο για το Ναϊρόμπι –περνούσε δυο φορές τη βδομάδα– με τα μπαούλα και τα μαντίλια τους και τα ταξιδιωτικά παπούτσια τους. Το λευκό φτερό στο καπέλο τύπου σαφάρι της μητέρας μου τρεμούλιασε όταν με φίλησε, λέγοντάς μου να κρατάω το κεφάλι μου ψηλά. Ήξερε, λέει, πως θα τα πήγαινα μια χαρά, γιατί ήμουν μεγάλο και δυνατό κορίτσι. Για να με καλοπιάσει, υποσχέθηκε να μου στείλει ένα κουτί καραμέλες γλυκόριζας, μπανάνας και αχλαδιού, σπесиαλιτέ ενός καταστήματος στην Πικαντίλι, που θα ήταν όλο δικό μου και δε θα χρειαζόταν να το μοιραστώ με κανέναν.

Παρακολούθησα το τρένο να απομακρύνεται πάνω στην ακίνητη μαύρη ράγα του σιδηροδρόμου, χωρίς ακόμη να το πιστεύω καλά καλά ότι της έκανε καρδιά να φύγει. Ακόμη και όταν χάθηκε πίσω από τους μακρινούς κίτρινους λόφους και το τελευταίο κλυδωνιζόμενο βαγόνι κι ο πατέρας μου στράφηκε προς το μέρος μου, έτοιμος να επιστρέψει στη φάρμα και στη δουλειά του, ακόμη και τότε εγώ πίστευα ότι το όλο πράγμα ήταν ένα λάθος, κάποια τρομερή παρεξήγηση που θα επιλυόταν από λεπτό σε λεπτό. Η μητέρα μου και ο Ντίκι θα αποβιβάζονταν στον επόμενο σταθμό ή θα έκαναν αναστροφή στο Ναϊρόμπι και θα γυρνούσαν πίσω την επόμενη μέρα. Όταν αυτό δε συνέβη, εγώ εξακολούθησα ούτως ή άλλως να περιμένω, να αφουγκράζομαι για να ακούσω το μακρινό μουγκρητό του τρένου, με το ένα μάτι στον ορίζοντα και την ψυχή στο στόμα.

Κάναμε μήνες να λάβουμε νέα από τη μητέρα μου, ούτε καν ένα σύντομο τηλεγράφημα, ώσπου κάποια στιγμή κατέφτασαν οι καραμέλες. Το κουτί ήταν βαρύ κι έγγραφε μόνο το όνομά μου –*Μπέριλ Κλάτερμπακ*– με τον τσιγκελωτό γραφικό χαρακτήρα της μητέρας μου. Ακόμη και το σχήμα των γραμμμάτων της, εκείνες οι γνώριμες θηλιές και ουρίτσες, με έκαναν να βάλω τα κλάματα αυτοστιγμεί. Ήξερα τι σήμαινε το δώρο της και δεν μπορούσα να συνεχίσω να κοροϊδεύω τον εαυτό μου. Αρπάζοντας το κουτί στην αγκαλιά μου, έτρεξα και κρύφτηκα σε μια γωνιά όπου, τρέμοντας, έφαγα όσα περισσότερα μπορούσα από εκείνα τα πασπαλισμένα με ζάχαρη πράγματα, ώσπου έκανα εμετό σε έναν κουβά του στάβλου.

Αργότερα, όταν ο πατέρας μου έφτιαξε τσάι, αλλά εγώ δεν μπορούσα να το πω γιατί δεν κατέβαινε τίποτα κάτω, τόλμησα τελικά να ξεστομίσω αυτό που φοβόμουν περισσότερο. «Η μητέρα και ο Ντίκι δε θα γυρίσουν, έτσι δεν είναι;»

Εκείνος μου έριξε μια πονεμένη ματιά. «Δεν ξέρω».

«Ίσως περιμένει να πάμε εμείς σ' εκείνη».

Έπειτα από μια παρατεταμένη σιωπή, παραδέχτηκε πως ίσως ήταν έτσι. «Αυτό είναι το σπίτι μας τώρα», είπε. «Και δεν είμαι έτοιμος να το εγκαταλείψω ακόμη. Εσύ;»

Ο πατέρας μου μου πρόσφερε μια επιλογή, η οποία όμως δεν ήταν απλή. Δε με είχε ρωτήσει: *Θα μείνεις εδώ μαζί μου;* Η απόφαση αυτή είχε παρθεί πριν από μήνες. Εκείνο που ήθελε να μάθει τώρα ήταν αν μπορούσα να αγαπήσω ετούτη τη ζωή όσο εκείνος. Αν μπορούσα να δώσω την καρδιά μου σ' αυτό το μέρος, ακόμη και αν εκείνη δεν επέστρεφε ποτέ και από εδώ και στο εξής δεν είχα μητέρα, ίσως ποτέ πια.

Πώς μπορούσα να απαντήσω; Παντού γύρω μας, τα μισοάδεια ντουλάπια της κουζίνας μου θύμιζαν τα πράγματα που ήταν κάποτε εκεί αλλά όχι πια – τέσσερα πορσελάνινα φλιτζάνια του τσαγιού με χρυσή μορντούρα, ένα παιχνίδι με χαρτιά, κεχριμπαρόνιες χάντρες που σχημάτιζαν ένα κολιέ που λάτρνευε η μητέρα μου. Η απουσία της ήταν ακόμη τόσο ηχηρή και τόσο βα-

ριά, ώστε με πονούσε, με έκανε να νιώθω άδεια μέσα μου, χαμένη. Δεν ήξερα πώς να ξεχάσω τη μητέρα μου, όπως και ο πατέρας μου δεν ήξερε πώς να με παρηγορήσει. Τράβηξε το μακροκάνικο και λίγο βρόμικο, όπως πάντα, κορμί μου στην ποδιά του και καθίσαμε έτσι για λίγη ώρα, σιωπηλοί. Από τις παρυφές του δάσους, μία αγέλη ύρακες αντηχούσαν στριγκλιές συναγερμού. Ένα από τα γκρέιχαουντ μας τέντωσε το ένα σιλπνό αυτί του και ύστερα επέστρεψε στη βολή του ύπνου του μπροστά στη φωτιά. Εντέλει ο πατέρας μου έβγαλε έναν αναστεναγμό. Με έπιασε από τις μασχάλες, άγγιξε φευγαλέα τα δάκρυα που στέγνωσαν στο πρόσωπό μου μ' ένα σύντομο φιλί και με απίθωσε στα δυο μου πόδια.

Η οικογένεια Μάρκαμ ονειρεύεται μια νέα ζωή σε μια αφρικανική φάρμα κι έτσι αφήνει τις ανέσεις του σπιτιού της στην Αγγλία και πηγαίνει στην Κένυα. Εκεί, η Μπέριλ, η κόρη των Μάρκαμ, μεγαλώνει με τρόπο αντισυμβατικό, διαμορφώνοντας μια ισχυρή προσωπικότητα αλλά και μια μεγάλη αγάπη για σιδήποτε άγριο. Όταν διαλύονται όλα όσα γνωρίζει και εμπιστεύεται, η ξεροκέφαλη νεαρή Μπέριλ ρίχνεται σε μια σειρά από καταστροφικές σχέσεις, πριν μπλεχτεί σ' ένα παθιασμένο ερωτικό τρίγωνο με τον ακαταμάχητο κυνηγό σαφάρι Ντένις Φιντις Χάτον και τη συγγραφέα βαρόνη Κάρεν Μπλίζεν. Γενναία, τολμηρή και αντιφατική, η Μπέριλ θα διακινδυνεύσει τα πάντα για να κατακτήσει τον Ντένις, προτού συνειδητοποιήσει ότι το πεπρωμένο της είναι ένα και μοναδικό: να πετάει.

Ένα δυνατό μυθιστόρημα που ταξιδεύει τον αναγνώστη στον μαγευτικό κόσμο του «Πέρα από την Αφρική», την Κένυα της δεκαετίας του 1920, και αποκαλύπτει τις συναρπαστικές περιπέτειες της Μπέριλ Μάρκαμ, μιας γυναίκας πολύ πιο μπροστά από την εποχή της.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-3742-2

9 786180 137422

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 21949

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ